- 79 -

NÂZİÂT SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 79., Nüzûl sıralamasına göre 81., Mufassal sûreler kısmının dokuzuncu grubunun ilk sûresi olan Nâziât sûresi Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 46'dır.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlü'ne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

1. "Canları boğarcasına şiddetle çekip alanlara an-dolsun, 2. Canları kolaylıkla alanlara andolsun, 3. Yüzüp yüzüp gidenlere andolsun, 4-5. Yarıştıkça yarışan ve işleri yöneten meleklere andolsun (ki kıyamet kopacaktır.) 6. O gün bir sarsıntı sarsar. 7. Peşinden bir diğeri gelir. 8. O gün kalpler titrer. 9. İnsanların gözleri yere döner. 10. Derler ki: "Biz eski halimize mi döndürüleceğiz?" 11. "Ufalanmış kemik olduğumuz zaman mı?" 12. Derler ki: "O taktirde bu zararına bir dönüştür." 13. Doğrusu bir tek çığlık yetecektir. 14. Hepsi hemen bir düzlüğe dökülecektir. 15. Ey Muhammed! Mûsâ'nın başından geçen olay sa-na geldi mi? 16. Tuva'da, kutsal bir vadide, Rabbi ona şöyle hitap etmişti: 17. "Firavun'a git; doğrusu o azmıştır." 18. "Ona de ki: Arınmağa niyetin var mı?" 19. "Rab-bine giden yolu göstereyim ki O'na saygı duyup korkasın." 20. Bunun üzerine ona en büyük mucizeyi gösterdi. 21. Ama Firavun yalanladı ve başkaldırdı. 22. Geri dönüp yürüdü. 23. Adamlarını toplayıp seslendi: 24. "Sizin en yüce rabbiniz benim" dedi. 25. Allah bunun üzerine onu dünya ve âhiret azabına uğrattı. 26. Doğrusu bunda Allah'tan korkan kimseye ders vardır. 27-28. Ey İnkarcılar! Sizi yaratmak mı daha zordur, yoksa göğü yaratmak mı, ki onu Allah bina edip yükseltmiş ve ona şekil vermiştir. 29. Gecesini karanlık yapmış, gündüzünü aydınlatmıştır. 30. Ardından yeri düzenlemiştir. 31. Suyunu ondan çıkar-mış ve otlak yer meydana getirmiştir. 32. Dağları yerleştir-miştir. 33. Bunları sizin ve hayvanlarınızın geçinmesi için yapmıştır. 34. Güç yetirilemeyen en büyük baskın geldiği zaman, o gün, insan ne uğurda çalıştığını anlar. 35-36. Cehennem her bakanın göreceği şekilde gösterilir. 37-39. İşte azıp da dünya hayatını tercih edenin varacağı yer şüphesiz cehennemdir. 40-41. Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini kötülükten alıkoymuşsa varacağı yer şüphesiz cennettir. 42. Ey Muhammed! Senden kıyametin ne zaman gelip çatacağını sorarlar. 43. Nerde senden onu anlatması? 44. Onun bilgisi Rabbine aittir. 45. Sen sadece kıyametten korkanı uyaransın. 46. Kıyameti gördükleri gün dünyada ancak bir akşam yahut bir kuşluk vakti kadar kalmış olduklarını sanırlar."

Sûreyi baştan sona niye okudum? Sûrenin muhtevası kafam-da daha bir güzel canlansın diye okudum. Bir de sûreyi baştan sona okuyuşumun sebebi bu sûre bu şekilde Arapça olarak inmiştir de onun için. Sûre budur yani. Şu okuduğum şekilde bir siyak sibak, bir in-sicam içinde indirilmiş Rabbimizden. İşte bana da, dinleyenlere de te-sir etsin, beni de dinleyenleri de etkisi altına alsın diye okudum. Bu haliyle de Kur'an zikirdir. Yani hiç mânâyı, muhtevayı gündeme getir-meden de Kur'an'ın bir sûresini okumak da zikirdir. Ama hani hadis-i şerifte onu aramızda ders haline getirmemiz, onu anlayıp hayatımızı onunla düzenleme kavgası vermemiz isteniyordu bizden. Onu aranız-da ders yapın deniyordu. Okuduğumuz âyetlerin muhtevasını da an-lamamız isteniyordu, inşallah onu da gerçekleştirmeye çalışacağız.

Arkadaşlar bu hafta evine misafir olduğumuz Nâziât sûresi Mekke'de nazil olan en son sûrelerden birisidir. O dönemi şöyle bir gözünüzün önüne getirin. Müslümanlar gizli gizli Müslüman olmuşlar, Gizli gizli Allah'ın Resûlüyle buluşup getirdiği hidâyet hediyesini ka-bullenmişler, gizli gizli onu öğrenip yaşamanın kavgasını vermekteler. Müslümanlıkları açığa çıktığı zaman enva-ı çeşit hakaretlere, işkence-lere maruz kalmışlar. Evlerinden, yurtlarından kovulmuşlar, dışlanmış-lar, hakaretlere maruz kalmışlar. Ve nihâyet Mekke'nin, kendi şehirle-rinin Müslümanlar için yaşanmaz olduğu, bunaldıkları bir dönemde gelmiş bu sûre.

Hayatlarından bezdirilmiş, dünyaları zindan edilmiş, Müslü-manlıklarından dolayı çekmedikleri kalmamış bu garibanlara, bu şe-refli Müslümanlara çok bunaldıkları bir dönemde gelen bu sûresiyle Rabbimiz şöyle sesleniyordu: Ey Müslümanlar! Ey Müslümanlıkları en büyük suç sayılmış müslümanlar! Ey suçları sadece Müslümanlaş-mak olan, bunun dışında hiçbir suçları olmayan yiğit kullarım! Endişe etmeyin! Üzülmeyin! Sizin safınızda ben varım! Kendinizi yalnız ve korumasız sanmayın! Ben sizi mutlaka galip getireceğim! Sizin yüzü-nüzü güldürecek, makus kaderinizi değiştireceğim! Sonra unutmayın ki nasıl olsa önünüzde mükafat göreceğiniz bir âhiret var. Sizleri hem dünyada, hem de âhirette memnun edeceğim! Müjdesini vererek on-lara bir destek oluştururken kâfirlere de şöyle sesleniyordu:

Ey kâfirler! Ey benimle, benim âyetlerimle, benim peygambe-rimle, benim inanmış kullarımla savaşa tutuşan kâfirler! Benim ar-zımda benim kullarıma hayat hakkı tanımamaya çalışan, benim elçimi susturmaya çalışan kâfirler! Ne Yaparsanız yapın, önünüzde sizi bek-leyen bir azap var. Hem dünyada hem de âhirette dayanılmaz yenil-giler ve azaplar sizi beklemektedir! Ne yaparsanız yapın asla ondan kaçıp kurtulamayacaksınız! diyerek onlara da bir tehdit oluşturmak adına gelmiş bir sûreyle karşı karşıyayız.

Daha önceki derslerimizde de ifade ettiğimiz gibi Mekkî sûre-lerde genellikle münâfıklara rastlanmaz. Münâfıklardan söz edilmez. Zira Mekke'de Münâfık yoktur. Mekke toplumunda münâfık olmaz. Neden? Eh zaten kefirlerin güçlü, Müslümanların zayıf olduğu bir dö-nemde, bir toplumda münâfıklığa gerek de yoktur. Böyle bir durumda birinin münâfık olması ona hiçbir avantaj sağlamadığı gibi pek çok menfaatlerini de kaybettirir. Çünkü küfrün ve kâfirlerin güçlü, müslü-manların da zayıf olduğu, Müslümanların Müslümanlıklarından dolayı suçlandığı, hakaretlere maruz kaldığı, ben Müslümanım diyen herke-sin âdeta işkenceye adaylığını koyduğu bir dönemde, bir ortamda müslüman olmayan birinin müslümanmış gibi davranması onun da suçlanması, onun da horlanması ve işkenceye aday olması anlamına gelecekti ki buna hiç de gerek yoktu. Korkacakları bir şey olmadığı için kâfir olan herkes çok rahatlıkla küfrünü ilân edip açıklayabilirdi o toplumda. Onun içindir ki münâfık Müslümanların güçsüz olduğu Mekke toplumun değil, Müslümanların güçlü olduğu Medine toplumunun insanıdır.

İşte Mekke'nin son dönemlerinde gelen bu sûre Müslümanları Medine toplumuna hazırlıyordu. Rabbimiz bu sûresiyle Müslümanları Medine hayatına hazırlıyordu.

Sûrenin anlaşılabilmesi için Nebe' sûresinin anlaşılması gere-kecektir. Geçen hafta burada olup Nebe' sûresini dinleyen kardeşle-rimiz bu sûreyi daha bir güzel anlayacaklardır. Hele hele geçen hafta-dan bu güne kadar Nebe' sûresini üç beş yerde anlatarak kendisine mal etmeye çalışanlar daha güzel anlama imkânı bulacaklardır in-şallah. Çünkü muhteva yönünden bu iki sûre birbirlerine çok benze-mektedirler.

Sûrenin âyetleri üzerinde süratli bir gezinti yaptıktan sonra in-şallah tek tek âyetleri tanımaya geçelim inşallah. Sure, ahiret hayatını inkâr edenlerin bu inançlarında ne kadar dayanıksız olduklarını izah eden, özellikle kıyamet ve ahiret hayatını konu alan ve müşrikleri uya-ran tehditkâr ayetlerden oluşmaktadır. İnkârda direnenlere, Hz. Musa-nın getirdiklerine inanmayıp düşmanlık yapan Firavunun acı sonu ha-tırlatılarak, onun akıbetinden ders almaları hedeflenmektedir.

Sûrenin ilk beş ayetinde, vücudun en uç noktalarından kâfirle-rin canım "söküp çıkaran", müminlerin canım ise "yavaşça çeken" Al-lah'ın emirlerini süratle yerine getirmek için "yüzüp yüzüp giden" bunu yerine getirirken birbiriyle adeta "yarışıp geçen"; "derken (Allah'ın iz-niyle kâinatı idare etme) işi(ni) düzenleyen" meleklere yemin edilerek, ardından gelen ayetlerde kıyamet, tüm şiddetiyle gözler önüne seril-mektedir: "O gün bir sarsıntı sarsar, ardından başka bir sarsıntı gelir. O gün kalpler korkudan titrer. Gözler donakalır" (6-9).

O gün yalnızca kâfirlerin, fâsıkların, günahkârların ve münâfıkların kalpleri oynar. Çünkü Allah; "O an büyük korku onları asla tasa-landırmaz. Melekler onları şöyle karşılar: İşte bu size vaadedilen gündür" (el-Enbiyâ, 21/-103) buyurarak müminlerin o günün korkusundan emin olacakları müjdesini vermektedir. Allah kıyamet gününün şiddetini açıklıyor ki; Biz çukura girip çürümüş kemikler olduktan sonra ye-niden mi diriltileceğiz. (Eğer öbür taraf Muhammed'in dediği gibiyse bizim) bu dönüşümüz zararlı bir dönüştür" (10-12) diye alay edenler, belki düşünürler. Çünkü, o anın gelmesi öyle pek uzak ve zor değildir; "Tek bir haykırmaya bakmaktadır, onlar (uykularından uyanır gibi) hemen uyanır-lar" (13, 14).

Müşrikleri, kıyamet gününün dehşetiyle korkutan Allah Teâlâ, küfürlerinde direnenlere, bu kez tarihten örnek veriyor; onların da iyi bildikleri Hz. Musa-Firavun kıssasını anlatıyor ki, belki bundan ibret alıp yola gelirler. Kur'an, olayı ayrıntısıyla açıklıyor. Çünkü durumları, hakka düşmanlığın cezasını suda boğulmakla ödeyen Firavuna çok benzemektedir. Üstelik, Firavun onlardan daha güçlüydü, emrinde hazineler ve ordular vardı. O bile, kendisini Allah'ın azabından kurtaramadı. Toplumun başında iyice azan Firavun, belki yaptıklarından arınır diye Allah, kendisine Mûsâ'yı gönderdi. Allah Teâlâ, Mûsâ'nın getirdiği mucizeler karşısında bile etkilenmeyen, üstelik ona düşman kesilen Firavun'u, adamlarını toplayıp: "Sizin büyük tanrınızım" diye meydan okuduğu için dünya ve âhiret azabıyla yakaladı" (15-25).

Sûre boyunca Allah, müşrikler belki inatlarından vazgeçerler diye her şeyi kullanıyor, anlamaları için ibret alınacak her şeyi kendi-lerine hatırlatıyor. Onların gözleri, yirmi yedi ila otuz üçüncü ayetler arasında sürekli gördükleri tabiat olaylarına çevrilmek isteniyor: "Yaratılışça siz mi daha çetinsiniz, yoksa gök mü? Onu Allah yaptı. Yükseklik miktarını yükseltti, onu düzenledi. Gecesini örtüp karanttı, kuşluğunu (güneşin ışığını) açığa çıkardı. Bundan sonra da yeri döşedi. Ondan suyunu ve otlağını çıkardı. Dağları sapasağlam çaktı (ki), sizin ve hayvanlarınızın geçimi için" (27-33). Buradaki; Bundan sonra da yeryüzünü serip döşedi" ifadesi, yeryüzünün gökyüzünden sonra yaratıldığı anlamına gelmez. "Sonra" kelimesi iki cümlenin arasında sa-dece bir bağlaçtır. Çünkü, Kur'an-ı Kerim'in başka bazı ayetlerinde yeryüzünün yaratılışı gökyüzünden önce zikredilmiştir.

Tüm bu hatırlatmalardan sonra, küfredenlere son uyarı yapılı-yor: Her şeyi bastıran o büyük felaket (kıyamet) geldiği zaman, o gün insan neyin peşinde koşmuş olduğunu hatırlar. Gören kimseler için Cehennem ortaya çıkarılmıştır (o gün) Artık kim azar ve dünya haya-tını tercih ederse (onun için) gidilecek yer Cehennemdir. Ama kim Rabbinin makamından korkar ve nefsi kötü heveslerden vaz geçirirse (onun için) gidilecek yer Cennettir" (34-41).

Sûrenin son ayetlerinde hitap, Resulullah'a döndürülerek bu kadar uyandan sonra hâlâ yola gelmeyip kıyametin ne zaman kopa-cağım sorarak alay eden müşriklere, onun gayptan haber veren bir kâhin değil anlayan ve korkan kimseler için bir uyarıcı olduğu bildiril-mekte ve son kez yapılan bir uyarıyla sûre sona ermektedir: "Onlar onu gördükleri zaman sanki bir akşam veya kuşluk vaktinden fazla kalmamış gibi olurlar" (46).

Şimdi bu kadar sözden sonra, bu kısa mukaddimeden sonra inşallah sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya çalışalım. Sûrenin başında beş âyet yemin eder. Cenâb-ı Hak beş yeminle söze başlar. Peş peşe gelen yeminler şöyle:

1-5. "Canları boğarcasına şiddetle çekip alanlara andolun, canları kolaylıkla alanlara andolsun, yüzüp yüzüp gidenlere andolsun, yarıştıkça yarışan ve işleri yönetenlere andolsun (ki kıyamet kopacaktır.)"

Şiddetle söküp çıkaranlara, daldırıp derinden çekenlere yemin olsun ki. Yani anlıyoruz ki elinde güç var ve karşısındakinin göğüs ka-fesinden daldırıp kalbini, ruhunu, canını, midesini, bağırsaklarını söküp çıkaranlara yemin ediliyor. Meleklere, yahut savaş meydanındaki mücahitlere yemin ediyor Rabbimiz.

Allah dâvâsının, Allah iradesinin hâkimiyeti adına kâfir saflarına dalan mücahitler ve melekler kâfirin canını böyle alırmış. İbni Ab-bas efendimizin ifadesiyle melekler kâfirlerin canını, ruhunu onları boğa boğa, pençelerini göğüs kafeslerinden içeriye daldıra daldıra alırlar. Bedenlerini dipten tırnağa, ta derinlerinden çeke çeke, söke söke can alan meleklerdir bunlar.

Bir de yavaşça, kolayca, yumuşak bir şekilde, üzmeden, incitmeden, sade yağdan kıl çeker gibi çıkarıp alanlara yemin olsun ki. Melekler mü'minlerin ruhlarını da bedenlerinden böyle yavaşça, gönül hoşluğu içinde, gönül neşatı içinde alırlarmış. Ancak Allah Kur'an'ında bir şeyi özelleştirmemiş, yani sınırlarını çizmemişse biz de bunu özelleştiremeyiz. Bu yeminlerin mânâsı şudur, Allah burada şunu murad etmiş diyerek bu yeminleri özelleştirme hakkına sahip değiliz.

Meselâ Rabbimiz A'râf sûresinde İsrailoğullarının sergüzeşt-i hayatıyla ilgili deniz kenarında bir karyeden, kasabadan söz eder:

"Ey Muhammed! Onlara deniz kıyısındaki kasabanın durumunu sor."
(A'râf 163)

Peki neresidir bu karye? Hangi denizin kenarıdır burası?

Yine meselâ Yâsin sûresinde de bir karye ashabından söz edilir:

"Peygamberim, insanlara, halkına elçiler gelen kasabaları anlat." (Yâsîn 13)

Rabbimiz burada da bir karyeden söz eder. Peki neresi bu karye? Hangi köy? Hangi kasabadır bu karye? Antakya mı? Şam mı? Bağdat mı? Konya mı? Kayseri mi? Hayır! Allah bunu özelleştirmediğine göre biz de özelleştiremeyiz. Peki ne diyeceğiz bu konuda? Sûrede anlatılan bu sıfatı üzerinde taşıyan her karye, her şehirdir burada anlatılan diyeceğiz.

Öyleyse bu yeminler üzerinde şöyle teknik bir bilgi vereyim. Bu konuda selef âlimlerimizin iki görüşü vardır:

1. Ya üzerine yemin edilen bu sıfatlarla ilgili gerek Kur'an'ın indiği o dönemde, gerekse kıyamete kadar her bir dönemde bu kitabın muhatabı olan insanların çağrıştırdığı, anlamaya çalıştığı her şeydir. Yani her bir dönem insanı için o sıfat, o kelime neyi hatırlatıyor, neyi çağrıştırıyor, neye ait kılınabiliyorsa o anlama gelecektir bu yeminler.

2. Ya da bu yeminlerden sonra bu yeminlerin cevabı olarak karşımıza çıkan konular, yani bu yeminlerden sonra Rabbimizin gündeme getirdiği konular, bu yeminlerin şerhi konusunda karşımıza bir bakış açısı çıkaracaktır. Yani bize bir bakış açısı kazandıracak ve bu yeminleri o konularla şerh etmeye çalışacağız. Meselâ burada olduğu gibi yemin edildi, yemin edildi, yemin edildi sonra da kıyamete, insanın öldükten sonra tekrar dirilişine dikkat çekilmişse o zaman bu yeminleri o konuya münhasır şerh etmeye çalışacağız. Veya meselâ ye-minden sonra eğer Kur'an'a dikkat çekilmişse o çerçevede anlamaya çalışacağız.

Eğer bu yeminler konusunda Kur'an'ın başka bir yerinde bir açıklık varsa veya Kur'an'ın en büyük müfessirinden ve onun ashabından herhangi bir rivâyet varsa önce Rasulullah'ın sonra da sahâbenin anlayışına, tâbiînin anlayışına, sonraki selefin anlayışına ittiba etmek zorundayız. Değilse birinci anlayışı kabul edip bu sıfatlar bizim hayatımızda neleri çağrıştırıyorsa, onları ortaya koymak da caiz olacaktır.

Selef bu yeminleri iki türlü yorumlamış. Bazıları düşman saflarına dalarak kâfirlerin canlarını söke söke alan mücahitlere yemin ediliyor, demişler. Bazıları böyle Rabbimiz cihadı, mücahitleri kutsamaktadır derlerken bazıları da burada meleklere yemin edilmektedir, demişlerdir. Ama burada Rabbimiz bunu özelleştirmediğine göre konuyla alâkalı zihnimizde neleri çağrıştırıyorsa, Kur'an bütünlüğüne ters düşmemek kayd u şartıyla onları söyleyebileceğiz.

Meselâ bakın burada zorla söken, söküp çıkaran, daldırıp, el atıp söküp, koparıp alanlara yemin ediliyor. Neleri söküp çıkarırlar? Neleri zorla, zorbayla söküp alırlar? Çocuklarınızı zorla söküp çıkarırlar evlerinizden. Zerdüşt boyalı, materyalist bir eğitim çukuruna atmak için zorla çocuklarınızı evlerinizden söküp çıkaranlara yemin olsun ki. Sizin istediğiniz eğitim kurumlarını, İmam-Hatipleri kapatarak kendi istedikleri çukurlara onları atmak için zorbayla onları evlerinizden, medreselerinizden söküp alanlara yemin olsun ki.

Veya vergi diye zorla insanların ceplerindekini söküp çıkaranlara yemin olsun ki. İnsanların ceplerine zorla, zorbayla el atanlara yemin olsun ki. Veya zorla, zorbayla başörtülere el atıp soyanlara ye-min olsun ki. Namuslara el atıp zorla onu soyup çıkaranlara yemin ol-sun ki.

Bir de yavaşça, kolayca, böyle çaktırmadan, sade yağdan kıl çeker gibi alanlara yemin olsun ki. Öncekinde zorla bir alış var, burada ise böyle çaktırmadan, hissettirmeden yavaşça bir alış söz konusu.

Birinde cebinizdeki paralar zorla alınırken, bu ikincisinde böyle çaktırmadan, hissettirmeyen, görünmeyen bir elle, yani enflasyonla söküp alırlar. Bir el çabukluğuyla hissettirmeden bir de bakmışınız ki cebinizdekiler, kasanızdakiler, kesenizdekiler eksilivermiş. Veya bu ikincisinde zorla çekip almazlar, başörtülerini de verdikleri materyalist bir eğitim sonucunda sindire sindire, razı ede ede, sade yağdan kıl çeker gibi kendilerine soydururlar onu.

İşte zorla bu işi yapanlara ve münâfıkça bu işi halledenlere Allah yemin ediyor. Onların tümünün belâsını vereceğini anlatıyor. Üçüncü yemin de şöyle:

Bir de yüzenlere, yüzdükçe yüzenlere, yüzüp yüzüp gidenlere yemin olsun ki. Allah’ın emri ile kâinatı idare eden ve Allah’ın emirlerini, buyruklarını süratle yerine getiren, bu uğurda yüzüp giden meleklere Allah yemin ediyor. Başka neler yüzer? Denizde yüzenlere, Ay, güneş, yıldızlar gibi ecram-ı semâviyenin yüzücülerine, karada yüzenlere, amirlikten, müdürlükten yüzüp gidenlere, yapıştıkları koltuklarından yüzüp gidenlere veya bu dünyada ömürlerini tamamlayıp mezara doğru yüzüp gidenlere yemin olsun ki.

Bir de yarışanlara, yarışıp birbirlerini geçenlere yemin olsun ki. Kâfirlerin habis ruhlarını cehenneme götüren, mü’minlerin âlî ruhlarını da cennete götürmek için yarışıp giden meleklere yemin ediyor Allah. Mü’minlerin ruhlarını ebediyet diyarı olan cennete ulaştırmak için acele edip birbirleriyle yarışan meleklere yemin olsun ki. Veya daha iyi Müslüman olma konusunda yarışanlara, cennete daha âlî makamları elde etme adına yarışanlara veya hayatın çeşitli kademelerinde yarışanlara, daha çok malım olsun, daha çok dolarım,

evim, arsam, rütbem, alkışım olsun diye yarışanlara yemin olsun ki. Daha iyi diploma, daha iyi not, daha çok şan, daha çok şöhret, daha çok alkış adına yarışanlara yemin olsun ki.

Bir de müdebbirat-ı emre, işi düzenleyenlere, düzen için iş ya-panlara, tedbir-i emr edenlere, yemin olsun ki. Cenab-ı Hakk'ın âlemin düzeni konusunda emir altına verdiği, yani memur kıldığı, işi yöneltip idare eden meleklere yemin olsun ki. Allah'ın emriyle rüzgarları, yağmurları, rızıkları, ömürleri, zelzeleleri, dünyanın düzeniyle ilgili di-ğer işleri idare eden, icra eden meleklere yemin olsun ki. Veya üzerine sorumluluk alanlara, müdürlük yapanlara, idarecilere, yön verenlere, iş başına gelenlere, çevreye düzen vermeye çalışanlara, evdekilere düzen vermeye çalışan baba ve analara yemin olsun ki. Yani Allah'ın düzeninden habersiz çevresine düzen vermeye çalışan zavallılara yemin olsun ki.

Yemin olsun, yemin olsun, yemin olsun, yemin olsun ki kıyamet kopacak, sizler yeniden diriltilecek ve Rabbinizin huzurunda yaşadığınız hayatın hesabını vereceksiniz. İşte bunu ifade eden şu aşağıdaki âyetler yeminlerin cevabıdır.

6-7. "O gün bir sarsıntı sarsar. Peşinden bir diğeri gelir."

O gün bir râcife, bir sarsıntı sarsıverir. Dünyayı yerinden oynatan bir râcife, bir deprem sarsıverir o gün. Sonra ardından da râdife gelir. Yani onu râdife izleyecektir. İbni Abbas efendimizin beyanıyla bu râcifeyle birinci sur, râdifeyle de ikinci sur kastedilmektedir. Birinci ve ikinci surların üfürülmesi anlatılır. Bakın Zümer sûresi de konuyu şöyle anlatır:

"Sur'a üflenince, Allah'ın dilediği bir yana, göklerde olanlar, yerde olanlar hepsi düşüp ölür. Sonra Sur'a bir daha üflenince hemen ayağa kalkıp bakışır dururlar."
(Zümer 68)

Birinci surla kıyametin kopuşu, dünyanın altüst oluşu anlatılırken, ikinci sarsıntı ile ölülerin ayağa kalkması, yani yeniden diriliş kastediliyor.

Sonra bu korkunç manzaralar karşısında insanın durumu anlatılır:

8. "O gün kalpler titrer. Korkudan insanların gözleri yere düşer."

"Vâcife" hem korkuyla titreme mânâsına hem de boş olma mânâsınadır. O gün kalpler korkak, ürkek ve bomboş ve gözler de donuktur, dona kalmıştır.

Kalpler eylemsizdir o gün. Veya kalpler fonksiyonunu yitirmiştir. Meselâ dünyada kalp taşıyan insan, gördüğü hadiseler karşısında etkilenir ve tavır alır. Meselâ kalp taşıyan insan düşene üzülür. Bir ço-cuk düşerken, düşmeye doğru giderken üzülür insan. Veya yanan bi-risini gördüğü zaman üzülür insan. Ama o gün kalpler bomboştur. Kalpler bitmiştir. Kalplerin fonksiyonu bitmiştir. Hiçbir tavrı, hiçbir kararı yoktur o gün kalplerin. Dursam mı, yürüsem mi? Gitsem mi, gelsem mi? Ağlasam mı, gülsem mi? Bu konuda bir kararı kalmamıştır kalplerin. Neden? Çünkü vâcifedir, bomboştur o gün kalpler.

Halbuki dünyada fonksiyon sahibidir kalpler. Fonksiyon sahibiydi dünyada. Meselâ İstanbul'un Beyoğlu semtinde dolaşan, Hz. Fatıma anamız kadar kapalı, tepeden tırnağa örtülü bir kadın görsek. Nasıl bir fonksiyon icra eder kalplerimiz? Nasıl tavır alır bu manzara karşısında kalpler? Bu durumda üç insan kalbi çıkar karşımıza:

1. Bu kadıncağızın kıyafetini hazmedemeyerek, "Hâlâ bunların kökünü kesemedik! Hâlâ caddelerimizi bu örümcek kafalılardan temizleyemedik!" diye kinle, gayzla köpürüp, salyalarıyla onu öldürmeye, yok etmeye çalışan bir insan kalbi. Bir kâfir kalbi.

2. Veya o kadıncağızı çok beğenip, kalbi coşup, kızına karısına: "İşte siz de böyle olun!" diye tavsiye edecek kadar onun bu halinden memnun olan ikinci bir insan tipi. Böylelerinin çoğalması için Allah'a dua eden insan kalbi.

3. Bir de "eyvah! Ne işi vardı acaba bu müslimenin sokakta? Keşke çıkmasaydı! Keşke vakarla evinde otursaydı! Keşke el âlemin bakışlarına kendisini arzetmeseydi de ağırlığıyla evinde otursaydı!" diye ona acıyan ve üzülen üçüncü bir insan kalbi.

Yani dünyada kalbin fonksiyonu vardır. Hadiselerden etkilenip tavır alması vardır. Sevinir, üzülür, etkilenir, küser, barışır, tavır alır. Ama o gün kalpler bomboştur. Tüm fonksiyonları bitmiş, işlevini kaybetmiştir. Kendisiyle, birileriyle ilgilenecek, sevinecek, üzülecek bir fonksiyonu kalmamıştır artık. Ama tabi kâfirin kalbi böyle olacaktır. Enbiya sûresinde anlatıldığı gibi mü'minler bundan etkilenmeyeceklerdir. Mü'minler korunacaktır o gün.

"En büyük korku bile onları üzmez; kendilerini melekler: "Size söz verilen gün işte bugündür" diye karşılarlar."
(Enbiyâ 103)

Kâfirlerin kalpleri böyledir. Ve gözler de zillet içinde donup kalmıştır, donakalmıştır. Korkuyla, inkârlarının hayal kırıklığıyla, sarsıntı ve

yıkılmışlığıyla önüne düşmüştür. Çünkü onlar dünyadayken, hayattayken şöyle diyorlardı:

10-12. "Derler ki: "Biz eski halimize mi döndürüleceğiz? Ufalanmış kemik olduğumuz zaman mı?" Derler ki: "O taktirde bu zararına bir dönüştür."

Rabbimiz burada sözü âhireti inkâr edenlere getirir. "Ne yani öldükten sonra, yok olduktan, tüm hücrelerimiz toprak olduktan sonra tekrar dirileceğiz öyle mi?" derler. Alayın, istihzanın doruğu. Dalga geçmenin zirvesi.

"Hayat bu hayattan ibarettir. Hayat ancak bu dünya hayatıdır. Varsa da yoksa da işte yaşadığımız bu hayat vardır. Bunun ötesinde başka bir hayat yoktur" dediler. "Bizler bir daha diriltilecek değiliz" di-yerek âhiret hayatını inkâr ettiler. Bazıları hem dilleriyle inkâr ettiler, hem de hayatlarıyla inkâr ettiler. Hem sözle, hem de hayat programlarıyla inkâr ettiler. Bazıları da dilleriyle âhireti inkâr etmemekle beraber, âhireti kabul ettiklerini söylemekle beraber hayatlarıyla âhireti inkâr ettiler. Hayat programlarıyla âhireti inkâr ettiler.

Şimdi buna göre biz kendimizi, çevremizi, en yakın akrabalarımızı bir değerlendirelim. Yirmi dört saatin kaçta kaçını âhiret hesabına harcıyoruz? Bir günümüzün kaçta kaçını Kur'an'ın talimine, dinin tedrisine harcıyoruz? Kaçta kaçını dinin tebliğine, emr-i bi'l ma'rufa harcıyoruz? Kaçta kaçını işimize, aşımıza, dükkanımıza, tezgahımıza, ticaretimize, maişet teminine harcıyoruz? Öyleyse bizler Allah korusun da bugün dilimizle âhirete inandığımızı söylüyoruz ama bilfiil hayatımızla, hayat programımızla âhireti inkâr ediyoruz. Geleceğe ait planlarımızla, kazanma ve yığma hırsımızla, evlerimizin yapısıyla, ha-yat programımızla sanki hiç ölmeyecekmiş gibi bir program yapıyor ve âhireti inkâr ediyoruz.

Ama unutmayalım ki o gün reddettikleri, inkâr ettikleri, ciddiye almadıkları bu gerçekle karşı karşıya gelince insanlar perişan olacaklar. Bakın bu alaya alanların alaylarını zirve noktasına çıkarmak üzere şöyle dediklerini anlatıyor Rabbimiz:

"Öyleyse, eğer dediğiniz doğru ve kıyamet varsa, yeniden diri-leceksek biz yeniden kahrolduk. O zaman biz bir daha mahvolduk. Yandığımız bir gündür" diye gülüşüp alay ediyorlar. "Desenize bizim işimiz bitik" diyerek alay ediyorlar. Hani Bakara sûresinde de:

"Allah'ı nasıl inkâr edersiniz ki siz ölüler idiniz de sizi diriltti. Sonra sizi yine o öldürecek, sonra yine diriltecek. Sonra ona döndürüleceksiniz."

(Bakara 28)

Nasıl oluyor da bütün bu gerçekler ortadayken Allah'ı inkâr ediyorsunuz? Allah hayret çağrıştıran bir ifadeyle soruyor. Gerçekten de küfür, hayret edilecek bir durumdur. Soruyor Allah: "Nasıl oluyor da Rabbinize karşı böyle nankörlük yaparsınız! Ki O Allah siz yoktunuz da sizi var etti. Sonra sizi öldürecek, sonra tekrar diriltip size hesap soracak."

İnsanın kendi kendisinin dünyaya gelişini, yaratılışını düşünüvermesi, sonra ölümünü hatırlayıvermesi bunu anlamak için yeterlidir. Bu gerçeği anlamak için illa da felsefe yapmaya, uzun uzun araştırmalara girmeye de gerek yoktur aslında. Nasıl oluyor? Sizler ölüydünüz de sizi Allah var etti, deyince şöyle diyorlarmış: "E bize mi sordu? Yaratmasaydı! Madem ki diriltmiş biz de istediğimizi yaparız! Dilediğimiz gibi yaşarız!" "Tamam ama sizi öldürecek!" denince de: "Biz de ölene kadar bildiğimiz gibi yaşarız! Ölene kadar kam alırız dünyadan" diyorlarmış. "Ama sonra yeniden dirileceksiniz! Ne yapacaksınız o za-man?" denilince de: "Eh madem ki dirileceğiz bir daha kam alırız dünyadan! Kaldığımız yerden devam ederiz hayatımıza!" diyorlarmış. Ama bu diriliş önceki diriliş cinsinden olmayacak. Dünyaya dirilmeyeceksiniz, hesap vermek üzere öbür tarafa dirileceksiniz.

Öyleyse Allah karşısında kaçış ve kurtuluş kesinlikle yoktur. Yani tüm bu olup bitenler sizin dışınızdayken, gelişiniz de gidişiniz de elinizde değilken, neyinize güveniyor da Allah'a kafa tutuyorsunuz? İslâm'ı kapatmaya, kamufle etmeye nereden güç buluyorsunuz? Ölüydünüz! Yoktunuz! Hiçtiniz! Bu gücünüzü biz verdik size! Bu gücünüzü alacağız da! diyor Rabbimiz.

Siz bilirsiniz. Ama bakın Allah kısa ve özlü olarak buyuruyor ki:

13-14. "Doğrusu bir tek çığlık yetecektir. Hepsi hemen bir düzlüğe dökülecektir."

Yani bu iş zor değil ki bize. Sizin diriltilmeniz, tekrar yaratılmanız Allah'a asla zor değildir. Bir tek ses, bir tek sayha, bir haykırma, bir anons, tek bir sarsıntı. "Dirilin! Kalkın! Haydin bakalım!" denecek o kadar. Bir de bakmışsın ki onlar yerin üstündedirler. Bir de bakmışsınız ki hepiniz dirilmiş ve Allah'ın huzurundasınız. Üfürülecek bir sur'un akabinde bir de bakmışsınız ki sâhirasınız. Sâhira, parlak ve düzlük bir arazi demektir. İnsanların yaşadıkları hayatın, yapıp ettiklerinin hesabını vermek üzere toplandıkları mahşer yeridir. Buhârî ve Müslim'in birlikte rivâyet ettikleri bir hadislerinde Allah'ın Resûlü bu hususu şöyle anlatır:

"Kıyamet günü insanlar üzerinde hiç kimseye ait bir işaretin bulunmadığı, tertemiz bir yufka ekmeğine benzeyen, ayak basılmamış beyaz bir arazide toplanacaklardır."
(Buhârî, Rikak, Müslim, Münâfıkîn 2790)

Buraya kadar hem Mü'minler için, hem de kâfirler için bir konum tespiti, bir durum değerlendirmesi yaptı Allah. Bundan sonra bunu bir pratiğe dökme örneği verecek Rabbimiz. İşte şekilde görüldüğü gibi diye tarihten bir örnekle bir Müslümanın nasıl olması gerektiğini anlatacak. Bakın tarihte şöyle şöyle yapanlar da oldu da sonunda şu neticeyi kucakladı diye bunu bir örnekle sunacak.

15-19. "Ey Muhammed! Mûsâ'nın başından geçen olay sana geldi mi? Tuva'da, kutsal bir vadide, Rabbi ona şöyle hitap etmişti: "Firavun'a git; doğrusu o azmıştır. Ona de ki: "Arınmağa niyetin var mı? Rabbine giden yolu göstereyim ki O'na saygı duyup korkasın."

Peygamberim sana Mûsâ'nın haberi geldi mi? Tabii bu soru, cevap isteyen bir soru değildir. Allah sözü insan sözü gibi anlaşılmamalıdır. Dinle bak onu sana ben anlatayım! demektir bunun mânâsı. Bu vahyin bir parçasıdır. Kur'an okurken bunun Allah sözü olduğunu unutmadan okumak zorundayız.

Öyle değil mi? Soran kim? Allah. Yani ilim kendisinden olan, ilmin kaynağı olan, ezelin ve ebedin bilgisini bilen Allah. Sorulan kim? Yine Kur'an'ın beyanıyla cahilin cahili olan insan. Öyleyse bu bir soru değildir. Cevap isteyen bir soru değildir. Peki nedir bu? Bu şu demektir: Bak dinle onu sana ben söyleyeceğim! Allah'ın Resûlü önceleri bunu bilememişti de Allah'ın uyarısına sebep olacak bir takım tavırlarda bulunmuştu.

Burada Rabbimiz Hz. Mûsâ ve Firavunla alâkalı, İsrail oğullarıyla alâkalı tarihten bir örnek verecek. Allah'a Allah'ın istediği biçimde kulluk yapan bir Allah elçisinden, bir de tamamen zıddını örnekleyen Firavun'dan örnek verecek.

Kur'an ne Hz. Mûsâ'yı ne de Firavun'u anlatmak için gelmemiştir. Kur'an bize kulluğu anlatmak için gelmiştir. Kur'an bu tarihî ör-nekleri gündeme getirirken benim kulluğuma örnek olsun diye gündeme getirir. Eğer çok kısa bir özetleme yapacak olursak, Kur'an bize üç şey anlatır:

1. Kur'an bize kulluğu anlatır. Âbid ve Mâbudu tanıtır. Yani ki-me kul olacağız? Kimin kulu olacağız? Kur'an önce bunu anlatır. Allah'a kul olacağız, tamam anladık da bu Allah kim? Nasıl bir Allah'tır bu kendisine kulluk yapacağımız Allah? Sıfatları, esmâsı, özellikleri nedir? İşte Kur'an bize bunu anlatır. Çünkü esmâsıyla, sıfatlarıyla bi-linmeyen bir Allah'a kulluk yapılamaz.

2. Buna kabulüm diyen, böyle bir Allah'a inandım diyen kişiye mü'min denir. Peki şimdi bu mü'min böylece kabullenip inandığı Allah'a kulluk yapacak. Acaba bu Allah kendisine nasıl bir kulluk ister? Nelerden razıdır? Nelerden razı değildir? İşte Kur'an ubûdiyet dediği-miz bu konuyu anlatır.

Bu ubûdiyet konusunu da Rabbimiz iki merhalede anlatır:

a. Kur'an'da bizzat kulluk emirlerini, kulluk icaplarını anlatarak.

b. Kur'an'da örnek kullar sergileyerek, şekilde görüldüğü gibi buyurarak.

Kur'an'da direk kulluk icapları ortaya konulmuş. Meselâ namaz kılın! Oruç tutun! Zekât verin! Haccedin! İçki içmeyin! Zina etmeyin! Cihad edin! gibi bizzat kulluk icapları anlatıldığı gibi bir de kulluk örnekleri anlatılmış. Meselâ İblisle mücadelede, tevbede, dönüşte Adem (a.s) gibi olun, Tâğutla mücadelede Hz. Mûsâ gibi davranın, kadın karşısında Yusuf (a.s) gibi, cinsel sapıklık karşısında Lût (a.s) gibi, ekonomik bozukluklar karşısında Salih (a.s) gibi, salihlerin putlaştırılması karşısında Nuh (a.s) gibi davranın diye bize kulluk örnekleri sunulmuştur.

3. Kur'an bize âhireti anlatır. Rabbimiz bize hem birinci konuyu hem de ikinci konuyu anlatırken tabiri caizse dekor olarak âhireti, âhiretteki hesap ve kitabı kullanır. Kendisine kulluk yapmamız gereken Allah anlatılırken eğer böyle bir Allah'a kulluk yaparsanız sonunda size cennet var, değilse cehennem sizi beklemektedir diye cennet ve cehennem arz edilir. Eğer örnek kullar, kullukta örnekler olarak si-ze arz edilen peygamberleri örnek olarak kabullenir ve onlar gibi olmaya, onlar gibi yaşamaya çalışırsanız karşılığında size cennet var, aksini yaparsanız cehennem sizi beklemektedir buyurularak sürekli dekor değiştirilmektedir.

Zaten âhiret gündeme getirilmedikçe, cennet ve cehennem dekor olarak gündeme getirilmedikçe namaz, oruç anlatılamaz, kulluk anlatılamaz, din anlatılamaz. Meselâ bir adamın elinde bir kağıt olsa ve adam bunu yırtmaya teşebbüs ederken: "Dur! Yapma! Sakın yırtma onu! Eğer yırtarsan beş milyar kaybedeceksin!" dense ne yapar adam? Beş milyarı duyunca şöyle bir irkilir değil mi adam? İşte bir ameli icra ederken, ya da bir amelden geri dururken adam sonunda neyi kazandığını, neyi kaybettiğini bilmeli ki onu icra edebilsin.

Bakın işte burada da bir tâğutluk örneği ve onun karşısında bir mücadele ve kulluk örneği anlatılacak. Bir örnek kul gündeme getirilecek:

"Hatırlayın, hani Rabbin mukaddes Tuva'da Hz. Mûsâ'ya şöyle demişti:"

"Ey Peygamberim Mûsâ Firavun'a git! Zira o tuğyan içindedir, Tâğutluk yapmaktadır." Ey Peygamberim Firavun'a git! Çünkü o azmıştır, tağâ yapmıştır. Tağâ, tuğyan, tâğutluk Firavunluktur. Firavu-n'un özelliğidir. Allah karşısında varlık iddiasında bulunmaktır. Sen varsan ben de varım! demektir. Veya Allah karşısında bilgi iddiasında bulunmaktır. Ne yani! Sen bilirsen ben de bilirim! Benim de aklım var! Benim de bilgim ve keyfim var! Sen bir hayat programı göndermişsen de benim de bir programım var! Hayatımı nasıl düzenleyeceğimi ben de bilirim! Nasıl giyineceğimi, nerelerden kazanıp nerelerde harcayacağımı, çocuklarımı nasıl eğiteceğimi, nasıl bir hukuk yapacağımı, na-sıl bir hayat yaşayacağımı, ne yiyip ne içeceğimi ben de bilirim! Benim senin hayat programına ihtiyacım yoktur! Senin kitabına ve peygamberine ihtiyacım yoktur! tavrına tâğutluk, ya da Firavunluk denir. Hayat programını Allah'a danışmadan, peygamberine sormadan yaşamak. Allah'ın kitabına ve peygamberin Sünnetine karşı ilgisiz, ey-vallahsız yaşamak. İşte Firavun böyle bir tâğuttu.

Firavun'a git ey Mûsâ, çünkü o tâğutlaşmıştır. Kur'an-ı Kerîm-de en çok ismi geçen peygamber Hz. Mûsâ'dır. Toplum da, onun top-lumu olan İsrailoğullarıdır. Şu anda içinde bulunduğumuz topluma çok benzediği için bu konuyu çok iyi tanımak zorundayız.

Rabbimiz peygamberini Firavun ve toplumuna gönderiyor. Peki Hz. Mûsâ ne yaptı bu emir karşısında? Allah'ın peygamberi itiraz edecek değildi tabii bu emir karşısında. "Ya Rabbi iyi ama pek erken oldu! Şu anda hazırlıksızım! Vaktim yok! İmkânlarım el vermiyor! Şöyle biraz bir derlenip toparlansam! Bir hazırlık filan yapsam!" diyecek değildi bizim gibi. Veya "ya Rabbi! Bu nasıl iş böyle? Benim gibi şerefli birini onun gibi şerefsiz birinin ayağına mı gönderiyorsun? O kaç paralık adam ki böyle bir şerefsizin ayağına beni gönderiyorsun? O benim ayağıma gelmeli değil mi?" filan diyecek değildi bizim gibi elbette. Zira bunu ona emreden Rabbi Azîz ve Rahîm olandı. Karşı ge-linmez, itiraz edilmez bir Rabb idi O.

Veya şimdi bizim dediğimiz gibi "tamam! Gidelim! Anladık da ama Ya Rabbi o bir haindir! O bir sarhoştur! Dinsizin, imansızın tekidir o! Kesin biliyorum ki dinlemez beni! Beni dinlemeyeceği kesin olan bir hainin ayağına neden gideyim?" demiyor. Allah git diyorsa gidecekti. Başka çaresi yoktu.

Firavun'a gitmek, Firavun gibilere gitmek... Firavun gerçekten güçlüydü. Yani o günün toplumuna göre çok güçlü idi. Ayağının birini Karun'a, diğerini de Belâm'ın omuzuna basmış, böylece gücünü pekiştirmiş biriydi. Düzenli orduları vardı. Allah'ı inkâr ettiği gibi bunun da ötesinde kendi Rabliğini, kendi

tanrılığını iddia edip insanları ken-disine kulluğa zorlayarak onlara zulmeden bir tâğuttu. Halkını gruplara ayırarak onları köleleştirmiş bir zalim tâğuttu.

Bu tâğutluk tavırlarıyla Firavun kavmini, toplumunu, çevresindekileri küçümsemiş ve onların düşüncelerine, inanışlarına ve değer yargılarına ipotekler koymuştu. Siz de böyle inanacaksınız! Siz de böyle benim gibi düşüneceksiniz! diyerek onları kendisi gibi düşünmeye, kendisi gibi inanmaya zorlayarak, kendi anlayışını zorla onlara empoze ederek onları küçümsemişti. Sizler beni dinlemek zorundasınız! Benim dediklerimin dışına çıkmamak zorundasınız! Sizin nasıl düşüneceğinizi, nasıl inanacağınızı ben bilirim! Nasıl giyineceğinizi ben belirlerim! Nasıl yaşayacağınızı ben bilirim! Siz bilmezsiniz! Siz anlamazsınız! diyerek kavmini küçümsedi. Onları aptal yerine koydu.

Şimdi de öyle değil mi? Sizler anlamazsınız! Sizler bilmezsiniz! Sizler bizi dinlemek zorundasınız! Eğer okulu bitirmek istiyorsanız, eğer diploma almak istiyorsanız, eğer dükkan açmak istiyorsanız, e-ğer bakan olmak, dekan olmak istiyorsanız, müdür olmak, doçent ol-mak istiyorsanız, sanayici olmak istiyorsanız benim dediğimi yapacak ve benim sözümden çıkmayacaksınız. Şöyle şöyle davranmadan, şunları şunları yapmadan bunları yapamazsınız diyerek şu anda bu Müslümanlarla alay eden, tüm vatandaşlarla alay eden onların her tür özgürlüklerine ipotekler koyanlar da aynı şeyi yapmıyorlar mı? İşte günümüz tâğutlarının belki seleflerinin, akıl hocalarının, hem de belki tarihte en güçlülerinin, en zalimlerinin ayağına gönderiyordu Rabbimiz şerefli elçisini.

Tamam Firavun güçlüydü, azgındı, önüne geleni ezecek bir saltanata ve orduya sahipti ama ona giden de peygamberdi. O da gerçek güç kaynağından güç alan bir güçlüydü. Şunu demek isti-yoruz: Biz de gideceğiz Firavunlara. Biz de gideceğiz çağdaş Firavunlara. Ama bizim zamanımızda ne Firavun gibi güçlüler var, ne de biz Mûsâ'yız. Öyleyse biz de, bize denk Firavunlara gideceğiz, gitmek zo-rundayız. "Şerefsizin teki ya bu adam! O dinsizin ayağına mı gideceğiz?" demeyelim! Şu anda bizim gitmek zorunda olduklarımızdan çok daha şerefsiz birine, bizden çok daha şerefli birini göndermişse Allah, öyleyse biz de gideceğiz, başka çaremiz yoktur.

Gideceğiz ve diyeceğiz ki, "ben Allah'ın elçisiyim! Ben sana bunları Allah'ın elçisi, Allah'ın sözcüsü olarak söylüyorum. Âlemlerin Rabbi olan, âlemlere hakim olan Allah beni sana gönderdi." Dediğimizi Allah sözüyle destekleyerek konuşalım. "Bunlar benden değil, bu benim planım programım değil, bu benim tüzüğüm, benim programım değil, bunlar benim fikrim değil, bunlar Allah'tandır" diyerek gidelim. Yani Allah'ın âyetleriyle gidelim. Allah'ın kitabıyla gidelim. Allah'ın sözcüsü olarak gidelim ve isteyelim ki İsrailoğullarını bize bıraksın Firavunlar. Yani Allah'ın kulları Allah'tan

başkalarına kul-köle durumu-na düşürülmüşlerse, onları özgürlüğe çağıralım. Köleleştirilmiş insanları özgürlüğe, Allah'a kulluğa çağırırken, köleleştirenleri de hakka, hakikate çağıralım.

Çünkü biz biliyoruz ki Hz. Mûsâ'ya karşı gelen sadece Firavun ve Firavun oğulları değildi. Hatta Firavun oğullarından daha çok peygamberi uğraştıranlar İsrailoğullarıydı. Firavun sisteminin köleleştirdiği Müslümanlardı. Halbuki Hz. Mûsâ onları kurtarmak için gelmişti. "Yahu siz köle değilsiniz! Siz parya değilsiniz! Siz Firavunların değil Allah'ın kullarısınız! Sizin alın terlerinizi Firavun oğulları istismar ediyor! Eğitmek üzere evlerinizden kopardığı çocuklarınızı öldürüyor! Ka-dınlarınızın Rahîmlerini yoklatıp onları hayasızlaştırıyor bu Firavun! Gelin beni dinleyin! Sizi bu çirkef hayattan kurtarmak üzere Allah beni size gönderdi!" diyen peygambere karşı: "Var git başımızdan ey Mûsâ! Biz hayatımızdan memnunuz! Bizler köle olarak yaratılmışız! Bizler Allah'ın ayaklarından, Firavun oğulları da Allah'ın gövdesinden ya-ratılmışlardır. Ayak elbette gövdeyi üzerinde taşımak zorundadır. Köleler elbette efendilerini omuzlarında taşımak zorundadırlar!" diyerek kendilerini kurtarmak için çırpınan peygamberi çok uğraştırdılar, çok yordular. Şimdi de kendilerini uyarmaya çalışan Müslümanları kâfirlerden çok Müslümanlığının farkında olmayan köle ruhlu Müslümanların uğraştırdığını görüyoruz.

Dün Firavunoğulları İsrailoğullarına zulmediyordu. Bugün İsrail oğulları Firavunoğullarının yerini almış İsmailoğullarına zulmediyor. Müslümanlara zulmediyorlar. Sanki bu günkü İsmailoğulları, yani yeryüzündeki Müslümanlar dünkü kendilerine zulmeden Firavun oğullarının torunuymuş da dedelerinin intikamını alıyorlarmış gibi. Müslümanlardan intikam alıyorlar Yahudiler. Halbuki dün kendilerine zulme-den Firavunoğullarının torunu bugünkü batıdır. Yahudiler eğer bugün birilerinden intikam alacaklarsa Hıristiyan batıdan intikam almalılar. Çünkü günün Firavunoğullarının torunları bâtılılardır. Hal böyleyken gariptir ki Müslümanlardan intikam almaya çalışıyorlar. Kâfir mantığı böyledir işte. Devamlı ters çalışır.

Hz. Mûsâ (a.s) Allah'tan emir alır almaz hemen Firavuna gitti ve bakın şöyle diyordu Firavun'a:

"Ey Firavun! İster misin gel temizleyeyim seni!! Tezkiye edeyim seni!! İster misin temizlenmeye giden yolu, Rabbe giden, kulluğa giden yolu göstereyim mi sana!"

Şu anda Hz. Mûsâ Firavun'un karşısında ve direk konuya giriyor Allah'ın peygamberi. Yani böyle lafı dolandırmıyor. "Bak ey Firavun! Biraz düşünsen! Bak hanımın var, Hâmân'ın var, Karun'un var, Belâm'ın var. Bak ağaçlar,

bağlar, bahçeler. Bak Nil nehri, Fırat nehri. Gel şöyle bir köprü yapalım! Bir baraj kuralım! Sanayileşelim! Ülkenin her bir yerinde fabrika bacaları yükselsin! dedikten sonra gel iman et! Ey Firavun" diye dolambaçlı yollardan gitmiyor da direk imandan, te-zekkiden, tezkiyeden başlıyor.

"Var mısın gel seni tezkiye edelim! Gel seni küfürden, şirkten, tâğutluk'tan kurtaralım! Firavunluğunu, Firavunlaşmanı bitirelim senin! Gel senin Firavunluğuna bir son verelim!"

Tezkiye, Firavunluğa son verip Allah'a kulluğu gerçekleştirmenin adıdır. Hayat programını Allah'a danışmadan, hayatı Allah'a sormadan yaşamaktan vazgeçip, vahiyle diyalog kurmanın adıdır tezkiye. Kitap ve sünnet rehberliğinde bir hayat yaşamaya yönelmektir tez-kiye.

Ey Firavun istersen temizleyeyim seni! Temizlenelim gel! Seni tezkiyeye, temizlenip arınmaya götüreyim mi? Sana tezkiye yolunu göstereyim mi? İstersen gel senin yolunu Rabbine çıkarayım! Sana Rabbe, temizlenmeye giden yolu göstereyim! demişti. İşte tezekkî bu-dur. İşte tezkiye, arınma budur. Rabbe giden yola girmek, Rabbe kul-luk yoluna girmek, Rabbin koruması altına girmek ve Rabbin istediği hayata talip olmak. İşte tezkiye budur.

Değilse işte nefis tezkiyesi için bir kenara çekileceksin, eline tesbihi alacaksın, şunları şunları yapacaksın vs, vs. Hayır, tezkiye bu değildir. Allah'ın dediklerini yapacaktır kişi, ancak o zaman tezkiye olur. Allah'ın dediği gibi vahiyle tanışacak, tanıştıkça hem niyetlerini, hem düşüncelerini, hem bakışlarını hem de amellerini bu tanıştığı vahiy doğrultusunda temizleyecektir. İşte o zaman tüm hayatı vahiyle yıkanmış ve temizlenmiş olacaktır.

Seni Rabbine ileteyim. Seni Rabbini bilmeye ileteyim. Sana Rabbini tanıtayım da ondan korkasın, haşyet duyasın. Rabbi bildiren peygamberdir. Rabbi tanıtan peygamberdir. Rabb, Rabbin kitabı ve peygamberiyle bilinir. Ve unutmayalım ki Rabbi bilmeyen O'na karşı saygı duymasını da bilemez. Rabbi tanımayan, O'na O'nun istediği kulluğu da yapamaz. Rabbi tanımayan bir insanın arınması, temizlenmesi de mümkün değildir. Yani Kitap ve sünnet bilgisinden mahrum olan birisinin arınması, temizlenmesi, tezkiyesi mümkün değildir. O halde tezkiye, Rabbi bilmeye bağlıdır. Rabbi bilmenin yolu da Kitap ve sünnetten geçer. O halde tezkiye Kitap ve sünneti tanımak demektir. Kitap ve sünneti tanımayan birinin nefsini tezkiye iddiası da boştur. Kim ki Kitap ve peygamberin ortaya koyduğu tezkiye yolunun dışında bir tezkiye öneriyor, kesinlikle bilelim ki, o, onun hevâ ve hevesinden başka bir şey değildir.

Hz. Mûsâ Firavun'u Rabbi bilmeye ve böylece arınmaya, temizlenmeye çağırdı. Sonra da işte bunu gerçekleştirmek üzere ona Allah'ın âyetlerini gösterdi:

20. "Bunun üzerine ona en büyük mucizeyi gösterdi."

Ona büyük büyük mucizeler, büyük büyük âyetler gösterdi Allah'ın elçisi Hz. Mûsâ. Yani ona Allah'ın yüce âyetlerini gösterdi.

Öyleyse bizler de gittiğimiz insanlara Allah'ın âyetlerini götüreceğiz, onlara Allah'ın ayetlerini göstereceğiz, Allah'ın âyetlerini okuyacağız. Yani biz de gideceğiz Firavunlara, biz de gideceğiz çağdaş Firavunlara, Firavun gibilere, ama Allah'ın âyetleriyle gideceğiz. Biz kimiz ki kibirleniyoruz! Kendimizi bir şey mi zannediyoruz ki gitmiyo-ruz? Biz de gideceğiz. Gittiklerimize âyetlerle gideceğiz. Elimizde Kur'an'la gideceğiz. Ve onlara gel Rabbine! diyeceğiz. Allah'ın kitabına gel! Rabbinin dinine gel! Rabbine kulluğa gel! diyeceğiz. Bize gel! Bizim yolumuza, bizim metodumuza, bizim hizbimize, bizim cemaatimize değil, gel Rabbine! diyeceğiz. Gel İslâm'a! diyeceğiz.

Zira bizimki temel değildir. Bizimki asıl değildir. Asıl olan, temel olan, mutlak doğru olan Allah'ınkidir. Zira Allah bizim metodumuzun dışında da farklı yollar tarif ediyor. Öyleyse kesinlikle insanlara kendi fikirlerimizle, kendi düşüncelerimizle, kendi projelerimizle, kendi tüzüklerimizle, kendi programlarımızla gitmeyeceğiz. İnsanları kendimize, cemaatimize, partimize, grubumuza, kliğimize çağırmayacağız. Allah'ın âyetlerini göstereceğiz. Beş âyetlik bir mûcize, üç âyetlik bir mûcize göstereceğiz onlara. İşte Allah budur diyeceğiz. İşte bunlar Allah âyetleridir diyeceğiz. İşte Allah bundan yanadır, işte Allah böyle bir hayattan yanadır, işte Allah böyle bir kulluktan, böyle bir tezkiyeden yanadır diyeceğiz.

Keşke Müslümanlar bunu bir anlayabilseler. Keşke din tebliğ ediyoruz, insanlara din duyuruyoruz diyenler gittikleri kimselere âyetlerle gitmeyi bir becerebilseler, kesin inanıyorum ki işleri kolaylaşacak, kolay olacak. Allah yardım edecek, Allah desteğini bizimle beraber kılacak, karşımızdakine tesir halk edecek. Allah için buna çok dik-kat edelim. Gidilen yer neresi olursa olsun, kim olursa olsun âyetlerle gidilecek. Makamla değil, parayla değil, mevki ile değil, saltanatla, statüyle, güzel konuşma hastalığıyla değil, örnekleme, renklendirmeyle değil, âyetlerle gideceğiz. Gidilen Firavun da olsa şunu kesinlikle bileceğiz ki Allah da orada bizi dinlemektedir.

Yani oraya hakimdir Allah. Konuya hakimdir Allah. Allah, sadece elçi gönderen bir kral konumunda değildir. Kral elçiyi gönderir ve biter işi. Elçiyi

gönderdiği ortama müdahale imkânı yoktur. Gönderdiği elçide ne kadar güç, ne kadar kabiliyet varsa, ne kadar güzel konuşup ikna etme kabiliyeti varsa her şey o elçide düğümlenir. Söz sahibi odur. Kralın çok uzaktan o ortama müdahale etme imkânı, elçisine yardımcı olma imkânı yoktur.

Ama Allah öyle değildir. Eğer biz Allah adına, Allah elçisi olarak, Allah dinini, Allah âyetlerini Allah kullarından birine duyurmaya gidersek bilelim ki gittiğimiz yerde Allah bizimle beraberdir. Orada ko-nuşturacak olan, aklımıza getirecek olan, içimize inşirah verecek olan, karşımızdakinin kafasını dağıttıracak olan, gönlünü açacak olan, tesir halk edecek olan yine Allah'tır. Allah için konuştuğumuz zaman, Allah'ın âyetleriyle bir yerlere gittiğimiz zaman bunu çok hoş görüyoruz. Hiç aklımıza gelmeyen yolları, yüzyıl düşünsek hiç aklımıza gelmeyen örnekleri, hiç bilmediğimiz şekilleri bulduruyor Allah. Düzgünce meramımızı ortaya koyma imkânı lütfediyor. Yani hiç aklımıza gelmeyen delilleri aklımıza getiriveriyor o anda. Allah için gidersek, Allah'ın âyetleriyle gidersek olacaktır bu.

21-24. "Ama Firavun yalanladı ve başkaldırdı. Geri dönüp yürüdü. Adamlarını toplayıp seslendi: "Sizin en yüce Rabbiniz benim!" dedi."

Mûsâ (a.s) ona Allah'ın âyetlerini gösterdi de Firavun yalanladı, karşı geldi. Sonra sırtını, ensesini, arkasını döndü, peygamberle ve peygamberin getirdiği mesajla ilgilenmedi. Sırtını döndü ve sa'ye başladı. Hz. Mûsâ'nın getirdiklerini iptal edebilmek, durdurabilmek, yok edebilmek için var gücüyle, yoğun bir çalışma içine girdi.

Sonra tüm avenesini, tüm adamlarını, danışmanlarını, müdürlerini, genel müdürlerini, basın mensuplarını topladı ve onlara şöyle bağırdı: "Sizin en yüce Rabbiniz benim!"

Firavun, "ben sizin Rabbinizim!" derken, Rablik iddiasında bulunurken Allahlık iddiasında bulunmuyordu. "Ben Allah'ım!" de-miyordu. "Allah'a inanmıyorum!" demiyordu. "Kâinatın yaratıcısı benim! Sizleri yaratan benim!" demiyordu. Yani âlemlerin Rabbi olduğunu iddia etmiyordu. Allahlık iddiasında değil Rablik iddiasındaydı. "Sizin Rabbiniz benim" diyordu. Göklerin ve yerlerin Rabbiyim da de-miyordu. "Sizin Rabbiniz benim!" diyordu.

Yani bu beldede, bu ülkede söz sahibi benim! Hâkimiyet hakkı benimdir! Kanun koyma hakkı bana aittir! Emir ve yasak koyma yetkisi bendedir! demek istiyordu. Sizin hayat programınızı, yaşam biçiminizi, kılık-kıyafetinizi, hukukunuzu, eğitiminizi ben belirlerim diyordu. Ne yapacağınıza, nasıl yaşayacağınıza, nasıl giyineceğinize, neleri o-kuyacağınıza, nasıl bir ekonomik ve siyasal yapılanmadan yana olacağınıza ben karar veririm, diyordu.

Çünkü Rabb, kişinin hayat programını belirleyen varlık demektir. Bir insanın hayat programını belirleyen kimse, onun Rabbi de odur. İnsan kimin arzularını gerçekleştiriyorsa, kimin dediği gibi yaşamaya çalışıyorsa onun Rabbi odur. Rabb, insanın yaptıklarını yaptıran, yapmadıklarını da yaptırmayan güçtür. Rabb, kişinin hayatında etkili ve yetkili olan varlıktır. Şöyle giyiniyor veya böyle giyinmemeye çalışıyoruz. Kim dedi bunu? Kimi razı etmek için böyle yapıyoruz? Ya-ni öyle, ya da böyle giyinirken bunun yaptırıcısı kimse o konuda Rab-bimiz odur. Moda mı? Toplum mu? Çevre mi? Âdetler mi? Töreler mi? Müdür mü? Amir mi? Yönetmelikler mi? Yasalar mı? Firavunlar mı? Zerdüştler mi? Tâğutlar mı? Yoksa Allah mı? Kim dedi böyle giyi-nin diye? Kimdir bize bunu yaptıran? Kimse işte, kişinin Rabbi odur.

Birine küsüyoruz yaptırıcısı kim? Allah mı? Yoksa para mı? Menfaat mı? Birini seviyoruz. Kim dedi diye? Birileriyle beraber olmaya çalışıyoruz. Kimi memnun etmek için? Filan mektepte okuyoruz. Kim dedi bunu? Evimizi şöyle şöyle tefriş ediyoruz. Kim dedi diye? Şu şu meslekleri seçiyoruz kim dedi? Evet yaptıklarımızın yaptırıcısı kimse bizim Rabbimiz odur.

Öyleyse Allah için bir düşünün: Geçen ay neler yaptınız ve kim yaptırdı bunları size? Veya dün neler yaptınız? Bugün neler yaptınız ve kim yaptırdı? Hayatımıza kim karışıyor? Hayatımızda etkili olan kim? Allah mı, yoksa Zerdüşt mü? Bunu iyi düşünmek zorundayız.

Yaşadığımız şu dünya hayatında neleri yapacağımızı, neleri yapmayacağımızı, bu hayatımızı nasıl yaşayacağımızı belirleyen Allah mı, yoksa başkaları mı? Bizim günlük hayat programımızı tespit eden kim? Kimin çektiği yere gidiyoruz? Gece hayatımızın, gündüz hayatımızın, aile hayatımızın nasıl olacağını, sabah kaçta kalkacağımızı, soframızda nelerin bulunacağını, nelerin asla bulunmayacağını, neleri yiyip, neleri yemeyeceğimizi, nerelerden kazanıp, nerelerde harcayacağımızı, çocuklarımızı nasıl eğiteceğimizi, hanımlarımızla nasıl bir münasebet kuracağımızı, onları nasıl giydireceğimizi, kılık-kıyafetimi-zin, hukukumuzun nasıl olacağını, nasıl bir siyasal yapılanmadan yana olacağımızı belirleyen kim? Kimse işte, bizim Rabbimiz odur. Eğer hayatımızın bütün bu alanlarında hakim varlık, söz sahibi varlık Allah'sa, tüm bu konularda biz Allah'ı dinliyor, onun yasalarını uygulu-yorsak bizim Rabbimiz Allah'tır, yok başkalarıysa, bizim Rabbimiz on-lardır.

Firavun, Rablik iddiasında bulundu. Sizin en büyük Rabbiniz benim dedi de:

25-26. "Allah bunun üzerine onu dünya ve âhiret azabıyla yakalayıp ağzının payını veriverdi. Doğrusu bunda Allah'tan korkan kimseye ders vardır."

Allah da onu muaheze ediverdi, ağzının payını veriverdi. Hem sonrakilere ve öncekilere ibret olacak biçimde dünya ve âhiret azabıyla yakalayıverdi. Denizle, suyla yakalayıverdi Rabbimiz onu. Allah ya-kaladı mı tam yakalar. Allah'ın düşmanlarını neyle yakalayacağı, nasıl yakalayacağı hiç belli olmaz. Bakın suda boğuverdi Allah Firavun'u. Aslında su da Rabbimizin rahmetlerinden birisidir. Rahmet olan su, kendisine Allah'ın yüklediği yasa değişince böyle azap oluveriyor. Ha-yat için yaratılan su, bir anda helâk sebebi oluveriyor. Allah onların tü-münü suda boğdu da Allah'tan korkmak isteyenlere bir ibret nişanesi kılıverdi Rabbimiz. Zuhruf'ta da şöyle buyrulur:

"Onları, sonradan gelecek inkârcılara ibret alınacak bir geçmiş kıldık."
(Zuhruf 50)

Rabbimiz, "onları sonradan gelecekler için bir selef ve mesel kıldık, ibret yaptık" buyuruyor. Yani onları sonradan gelenlerin piri, üs-tadı, muallimi kıldık, diyor Rabbimiz. Kâfirlerin de selefleri yani üstat-ları vardır, bizim de seleflerimiz ve muallimlerimiz vardır. Bizim seleflerimiz Mûsâ (a.s), İbrahim (a.s) ve Adem (a.s)'dan bu yana Allah sa-fında yer almış imamlarımız ve önderlerimizdir. Kâfirlerin selefleri ve örnekleri de Firavunlar, Nemrutlar, Karunlar ve tarihte tüm Allah dâvâsının, Allah elçilerinin önünü kesmek için çırpınırlarken kimisi su-da boğularak kimisi yerin dibine batırılarak Allah tarafından kendilerinden intikam alınmış kimselerdir. Bakın Firavun boğulup giderken tüm haleflerine şu mesajı veriyordu:

"İnandım ki İsrailoğullarının iman ettiği Allah'tan başka İlâh yokmuş. Ben de Müslümanlardanım!"
(Yunus: 90)

Gerçekten bugün bu sözü tüm dünya müstekbirlerine duyurmamız gerekmektedir. Tüm dünya Firavunlarına duyurmalıyız bu sözü. "Ey zalimler! Ey çağdaş Firavunlar! Ey müstekbirler! Ey kendilerinde güç, kuvvet olduğunu zanneden zalimler! Firavun'un söylediği bu sözü sizler ne zaman söyleyeceksiniz? Size hiçbir şey hatırlat-mıyor mu bu söz? Size bir şey demiyor mu Firavun'un ölürken söyledikleri? Ölürken mi söyleyeceksiniz bunu? Ama Firavun'a fayda vermediği gibi, o zaman söyleyeceğiniz bu sözün size de hiç bir faydası olmayacaktır."

Diyor ki bakın Firavun: "Ben inandım ki İsrailoğullarının inandığı İlâhtan başka İlâh yoktur." Ama bunu ölürken söylüyordu hain. Halbuki şimdi inandım dediği İlâhın gönderdiği Mûsâ'yı dün öldürmeye çalışıyordu. Yıllarca o İlâhın dinini reddetmiş, o İlâhın gönderdiği peygamberi reddetmiş, o İlâha inanan İsrailoğullarına kan kusturmuş, kendinin ülkesinin yegâne Rabbi ve İlâhı olduğunu ilân etmişti. İşte kıyamete kadar gelecek nesiller içinde kendisine

özenen, kendi yoluna imrenen, yeryüzünde Rabliğini iddia ederek Allah'a ve Allah'ın dinine savaş açan tüm Firavun taslaklarına bu sözleriyle şu mesajı veriyordu:

"Gelin ey beni taklit edenler, benim düştüğüm yanlışa düşmeyin! Ey benim yolumdan gidenler! Ey benim gibi Allah'la ve elçisiyle savaşa tutuşanlar! Ey Rablerinin elçileri vasıtasıyla kendilerine gönderdiği mesajla, hayat programıyla ilgilenmeyerek kendi hayatlarına kendileri program yapmaya çalışanlar! Bana bakın da ibret alın. Ben imanı son dönemime tehir etmiştim. Ama gördünüz ki o iman benden kabul edilmedi. Bir işe yaramadı. Siz bunu önceden anlayın da benim durumuma düşmeyin. Şimdiden hatalarınızdan dönüp Müslümanlığınızı ilân edin."

Gerçekten bunda içi titreyerek korkacak kimseler için elbette bir ibret, bir ders vardır, buyurduktan sonra Allah yaratışa dikkat çekerek şöyle buyuruyor:

27-33. "Ey kâfirler! Sizi yaratmak mı daha zordur, yoksa göğü yaratmak mı? Ki onu Allah bina edip yükselt-miş ve ona şekil vermiştir. Gecesini karanlık yapmış, gündüzünü aydınlatmıştır. Ardından yeri düzenlemiştir. Suyunu ondan çıkarmış ve otlak yer meydana getirmiştir. Dağları yerleştirmiştir. Bunları sizin ve hayvanlarınızın geçinmesi için yapmıştır."

Rabbimiz soruyor: "Söyleyin bakalım! Yaratmak bakımından siz mi daha güçsünüz? Yoksa gök mü? Halbuki onu Allah bina etti. Allah yarattı o gökyüzünü. Hiç düşünmüyor musunuz? Akıllarınızı kullanmıyor musunuz? Tüm yıldızları, saman yolunu, güneş sistemini, bu muazzam kâinatı yaratmaya gücü yeten Allah'ın sizi yeniden yaratmaya gücü yetmez mi?"

Aslında Allah'ın azameti yanında daha büyük ve daha küçük diye bir şey olmaz. Allah'a daha kolay, daha zor diye bir şey söz konusu değildir. Allah için zor diye bir şey düşünülemez. O "ol!" der, her şey oluverir. Aslında bu âyet insanı düşünmeye dâvet ediyor. Şu kendini bir şey zannedip Rabbine karşı, Rabbinin âyetlerine karşı mücadeleye girişen insanı derin derin düşünmeye sevk ediyor.

Ey insan! Bir düşün hele! Sen nerde, şu büyük kâinat nerede? Şu koskoca kâinatı yaratmak nerde? Seni yaratmak nerede? diyerek kibirlilerin kibrini kırmayı hedefleyen bir âyet-i kerîme. İnsanın bu yaratıklara karşı bile kibirlenme gücü yokken nerde kaldı tüm bu yaratıkların yaratıcısına karşı kibirlensin? Tüm bu varlıkları yaratan, gökleri ve yeri yaratan Allah, sizi ilk defa yaratan Allah, sizi ikinci defa yarata-maz mı? Bütün bunlara güç yetiren, sizi ikinci defa yaratmaya güç ye-tiremez mi?

Semâyı yarattı da sonra ona bir yükseklik takdir etti ve düzenledi Allah. Sonra gecesini örttü ve duhasını, kuşluğunu, gündüzünü de açığa çıkardı. Sonra da arzı yuvarladı, elips yaptı, uhdiye, yumurta gibi yaptı onu ki, mevsimler oluşsun. Sonra ondan da suyunu ve otlağını çıkardı Rabbiniz. Sonra dağları da denge unsuru olarak sapasağlam yere çaktı ve yeryüzünü onlarla tespit etti. Sizleri düşmekten, ala-bora olmaktan kurtardı. Bütün bunları, sizin de, hayvanlarınızın da geçimi, geçimliği için yaptı Rabbiniz. Hiç düşünüp bunlar üzerinde ka-fa yormuyor musunuz? buyurduktan sonra da tekrar kıyamet sahnesine dikkat çekecek Rabbimiz. Bakın buyurur ki:

34-36. "Güç yetirilemeyen en büyük baskın geldiği zaman, o gün, insan ne uğurda çalıştığını anlar. Cehennem her bakanın göreceği şekilde gösterilir."

Her şeyi bastıran o büyük ses, o büyük felaket geldiği zaman. Kulakları sağır eden, gözleri önüne düşüren, boyunları büken, güneşin defterini düren, yıldızları yerinden söken, dağları yürütüp, denizleri kaynatan, arzı çalkalayıp semayı şak şak eden o Tammetü'l Kübra geldi mi. İşte o zaman:

O gün insan neye sa'y ettiğini? Ne adına ve nerede say ettiğini anlayacaktır. Nereye yönelmiş? Nereye gidiyormuş? Kıblesi neymiş? Neyi bulma adına koşturuyormuş? Neyin peşindeymiş? Sa'yi, koşturması, planı, programı kendisini nereye götürüyormuş? Sa'yi kendisine nereyi kazandırmış? Neresini kaybettirmiş bunu anlayacak o gün.

Ve o gün görenler için, bakanlar için de cehennem yaklaştırılmış, yakınlaştırılmış ve sergilenmiştir. Cehennem bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarılmıştır. İşte bundan sonra:

37-39. "İşte, azıp da dünya hayatını tercih edenin varacağı yer şüphesiz cehennemdir."

40-41."Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini kötülükten alıkoymuşsa varacağı yer şüphesiz cennettir."

Buyurularak iki insan tipi ortaya konuyor: Birincisi tâğutluk e-dip, azgınlaşıp, Allah karşısında güç ve bilgi iddiasında bulunup, dünyayı, dünya hayatını tercih eden bir insan tipi. İkincisi de Rabbinin makamından korkup, nefsini hevâsından arındıran insan tipi.

Evet:

“Evimi ben de düzenleyebilirim! Ev tefrişinin nasıl olması gerektiğini ben de bilirim! Hanımımı nasıl giydireceğimi ben de bilirim! Çocuklarımı nasıl eğiteceğimi ben de bilirim! Nereden kazanıp nerelerde harcayacağımı, nasıl düğün yapacağımı, misafirlerime neleri ik-ram edeceğimi, nerede okuyacağımı, neleri okumam gerektiğini, nerede görev alacağımı ben de bilirim! Allah’ın tüm bu konularda bilgisi varsa, benim de bilgim var! Benim de aklım, benim de keyfim var! Ey Allah’ım! Her ne kadar da zahmet edip bir kitap göndererek bütün ha-yatım konusunda bana bir program belirlemişsen de ben bu aklımla, bu bilgimle seninkine muhtaç olmadan, senin kitabına hiç de müracaat etmeden ben de hayatımı düzenleyebilirim!” diyerek kim tâğutluk ederse, haddi aşarsa, hayatını Allah’a sormadan yaşarsa, Kitabı yok farz ederek, peygamberi gelmemiş sayarak bir hayat yaşamaya kalkarsa,

Ve de dünya hayatını tercih ederse. Yani dünyayı kıble bilerek, dünyayı hedef bilerek tüm planını ve programını dünyaya göre, dünya adına ve dünyada bitecek şekilde yaparsa. Ölüm ve ölüm ötesi hayat için bir derdi, bir yatırımı yoksa:

Onların varacakları yer, me’vâları, barınakları cehennemdir. Soluğu cehennemde alacaklardır onlar. Ama:

Ama kim de Rabbinin makamından korkarsa. Kim de Allah karşısında kötü bir konuma düşmekten korkarsa. Yani toplum karşısında değil, baba ana karşısın da değil, âdetler, konu komşu, amir-müdür, moda, yönetmelikler karşısında kötü bir konuma düşmekten değil, Allah karşısında kötü bir konuma düşmekten korkarsa, yani el âlem ne der acaba? İnsanlar benim hakkımda ne düşünürler acaba? Müdürüm, amirim ne der acaba? değil de Rabbim ne der acaba? diye korkarsa, Rabbi karşısında kötü bir duruma düşmekten, Allah’ın hoşnutluğunu, Allah’ın rızasını kaybetmekten, Allah’ı üzmekten ve darıltmaktan tir tir titrerse, yaptığı her işinde, her eyleminde sadece Allah’ı düşünür ve O’nu hesap ederse. Ve bir de:

Nefsini hevâdan korursa, havadan, havalanmaktan kendini korursa. Hevâ nedir? Hevâ boş şey demektir. Yani yarın kişinin mîzanına konunca onu cennete götürmeyecek olan her şey hevâdır. İsterse cehenneme götürmesin, o boş şeydir. Kişi kendisini boş şeylerden korusa, Hayatını vahiy kaynaklı, Beyyine kaynaklı yaşarsa:

İşte onun da varacağı yer, gideceği yer de cennettir.

Hevâsını terk eden, hevâ ve hevesiyle hareket etmekten kurtulup vahiyle, Beyyine ile hayatını düzenleyen kişinin gideceği yer cennetmiş. Rabbimiz öyle

diyor. Öyleyse bizler kesinlikle hevâları-mızı, heveslerimizi terk edip, onlarla hareket etmekten vazgeçip cenneti kazanmak zorundayız. Ama unutmayalım ki bunun yolu da Bey-yine ile tanışmaktan geçmektedir. Peki Beyyine nedir?

Beyine, Allah'tan gelendir. Beyine, Allah'ın kullarının hayatına karışmak üzere gönderdiği hayat programıdır. Vahiydir, kitaptır, Allah bilgisidir. Kitaba sahip olan, kitapla hareket eden Allah'ın Resûlüdür. Elinde Kitapla insanları hakka çağıran peygamberdir. Beyyine ile, Kitap ve sünnetle hareket eden bir Müslüman, Kitap ve sünneti tüm hayatında tüm hareketlerinde istinat kabul eden bir mü'min, Beyyine üzere demektir. Beyyine'den habersiz, Kitap ve sünnetten uzak, delilsizce kendi hevâ ve heveslerine uyanlar da kâfirlerdir. İşte mü'minle kâfiri birbirinden ayıran belirgin nokta budur. Mü'min her adım atışında beyyine ile hareket ederken, kâfir ise kendi aklını, kendi heveslerini ve keyfini ölçü almaktadır.

Eğer bizler de bugün hevâ ve heveslerimizi bırakıp Beyyineyle hareket edeceksek o zaman biz de vahyi bilmek zorundayız. Ben ki-taba dayanıyorum, benim istinatgahım, benim hareket noktam vahiydir diyeceksek, vahyi tanımak zorundayız. Kur'an ve sünneti tanımamız lâzım. Aksi takdirde bugün pek çoğunun biz kitaba dayanıyoruz iddiasında bulunup da kitaptan habersiz bir hayat yaşadıkları gibi yapmaya kalkışırsak Allah korusun sonumuz cehennemdir.

Şunu da asla unutmayalım ki, Beyyine'nin olmadığı yerde he-vâ ve hevesler geçerlidir. İnsanlar eğer amel edecek kadar, hayatlarını düzenleyecek kadar Beyyine ile tanışmamışlarsa hayatlarını mutlaka başka şeylerle doldurmak zorunda kalacaklardır. Öyleyse Allah'ınızın aşkına Beyyine ile tanışmaya çalışalım. Yaptığımız her işte, verdiğimiz her kararda, attığımız her adımda Beyyine'ye dayanmaya, Beyyine'ye sarılmaya çalışalım. İşte o zaman biz Allah'ın bu âyetinde anlattığı cennetlik Müslümanlardan olma imkânı elde etmiş olacağız inşallah.

Değilse Allah korusun Kitap ve sünneti tanımadan, beyyineyle tanışmadan bir hayat yaşayacak olursak o zaman ya kendi hevâ ve heveslerimizi putlaştıracak ya da günümüz müşriklerinin yaptığı gibi bir kısım Allah düşmanı tâğutların hevâ ve heveslerine uymak zorunda kalacağız. Eğer bu tür zavallıların hevâ ve heveslerine tabi olursak o zaman kesinlikle bilelim ki Rabbimizi ve O'nun âyetlerini terk etmek zorunda kalırız. Allah korusun o zaman hayatımızda Rabbimizin âyetlerine gündemimizde yer kalmaz. Onlara tabi olduğumuz zaman onların gündemlerine tabi olmak zorunda kalırız.

İşte görüyoruz her gün yeni bir gündemle insanları meşgul ediyorlar. Ne zaman bunların vahiylerinden vakit bulup da insanlar vahye dönebilecekler

bilmiyorum? Bugün şu konu, öbür gün bu konu der-ken gündemi tamamen dolduruyorlar ve insanların vahiyle meşgul olmasına fırsat vermiyorlar. Allah korusun öyle olunca da âhiret gün-demlerimizden düşüverir. O zaman yine Rabbim muhafaza buyursun tıpkı onlar gibi sırf dünya ve dünyalık düşünen birer materyalist olup çıkıveririz. Tıpkı bu müşrik kafalar gibi Allah yetkilerini alıp birilerine veren birer demokratik olur çıkarız. Ve korkuyorum farkında olmadan hızla Müslümanlar buna doğru gidiyorlar. Hayır hayır! Bizim aklımız başımızdadır elhamdülillah. Bizler kesinlikle bu adamların hevâ ve he-veslerine tabi olmayacağız. Bizler vahyi tanıyıp onun dedikleri istikâ-metinde bir hayat yaşayacağız ve şirke düşmemeye azami gayret göstereceğiz inşallah. Allah bu konuda bize şuur versin, basiret versin inşallah.

42-43. "Ey Muhammed! Senden kıyametin ne zaman gelip çatacağını sorarlar. Nerde senden onu anlatması?"

44. "Onun bilgisi Rabbine aittir."

45. "Sen sadece kıyametten korkanı uyaransın."

46. "Kıyameti gördükleri gün dünyada ancak bir akşam yahut bir kuşluk vakti kadar kalmış olduklarını sanırlar."

Bu son bölümde de buyuruyor ki Rabbimiz: Peygamberim, o ne zaman demir atacak? diye sana kıyamet vaktini soruyorlar. Kıyametin ne zaman gelip beyinlerinde patlayacağını soruyorlar sana. Müşrikler zaman zaman gelip Rasulullah efendimizden bunu soruyorlardı. Ama hainler bilgilenmek maksadıyla, bu bilgilerini amele dönüştürmek ve hazırlık yapmak maksadıyla değil, o kıyametten korunmak maksadıyla değil de alay etmek için, alay konusu yapmak için soruyorlardı. Âyetin ifadesinden de anlıyoruz bunu. Allah diyor ki bakın:

Sen nerden bileceksin bunu peygamberim? Seni ilgilendirmez ki bu konu! Senin bilebileceğin, senin elinde olan bir konu değil ki bu sana soruyorlar!

Onun müntehası Allah'tır. Yani kıyametin müntehası Allah'tır. Bu sorunun müntehası Allah'tır. Yani Allah'ta biter bu konunun bilgisi. Ya da bırak peygamberim, bu alçaklar sorabildikleri kadar sorsunlar! Sen bu beyinsizlerin yaptıklarına üzülme! Ne yaparlarsa yapsınlar sonunda benim huzuruma gelecekler ve ben onlara ne yapacağımı biliyorum! demektir bunun mânâsı.

Peygamberim sen ancak haşyet duyanlar için, içi titreyerek korkanlar için bir uyarıcı ve bir korkutucusundur. Senin bunun ötesinde herhangi bir görevin, bir sorumluluğun yoktur. Unutma ki onlar:

Kendileri onu gördükleri gün, sanki onlar bir akşam veya bir kuşluk vaktinden başkasını yaşamamış gibidirler. Sanki işte bu kadar-cık bir süre dünyada yaşamış, ya da kabirlerinde beklemiş gibi olacaklar. Alçaklar şimdi hani nerde kaldı bu kıyamet? Niye gelmiyor bu ya? Madem var diyorsunuz da hani nerede kaldı ya? diye alay eden bu insanlar, uzun zannettikleri bu dünya ömrü o kadar çabuk geçer ki sanki onlar bir akşam veya bir kuşluk kadar yaşamış gibi olurlar.

Öyleyse akıllarımızı başımıza alalım da yarın cehennemi boylayanlardan olmayalım inşallah. Bu sûrenin de sonuna geldik. Rabbim gereği gibi anlayıp, iman edip, amel işleyenlerden eylesin. Vel hamdü lillahi Rabbi'l âlemîn.